

ATODIAD 3

Llwybr Gofal a Chymorth Cenedlaethol ar gyfer Plant a Phobl Ifanc mewn sefydliadau diogel

Dylid darllen y llwybr hwn ar y cyd â'r cod ymarfer ar gyfer Rhan 11, Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 a'r canllawiau atodol a luniwyd i gynorthwyo'r rhai sy'n darparu gofal a chymorth ar gyfer y rhai sydd mewn sefydliadau diogel.

Dylid darllen y llwybr hwn hefyd ar y cyd â'r canllawiau statudol sy'n tanategu Deddf Tai (Cymru) 2014 a'r llwybrau cenedlaethol ar gyfer gwasanaethau digartrefedd i blant, pobl ifanc ac oedolion mewn sefydliadau diogel.

Mae gan blant a phobl ifanc hawliau a hawlogaethau dan y ddwy Ddeddf hon.

Cynulleidfa	Awdurdodau lleol yng Nghymru; Byrddau Iechyd Lleol; y Gwasanaeth Cenedlaethol Rheoli Troseddwyr (NOMS), sy'n cynnwys Gwasanaeth Carchardai EM, y Gwasanaeth Prawf Cenedlaethol a Chwmni Adsefydlu Cymunedol Cymru; Comisiynwyr Heddlu a Throseddu yng Nghymru; yr Heddlu; Bwrdd Rheoli Integredig Troseddwyr (IOM) Cymru; y Gwasanaeth Troseddau Ieuentid, Sefydliad Troseddwyr Ifanc (YOI) y Parc; Cartref Plant Diogel (SCH) Hillside; y Bwrdd Cyfiawnder Ieuentid a sefydliadau yn y trydydd sector a sefydliadau partner sy'n rhan o gefnogi'r rhai sydd mewn sefydliadau diogel yng Nghymru
Trosolwg	Mae'r ddogfen hon yn nodi camau allweddol, a'r rhai sy'n gyfrifol yn ystod pob cam, o ran adnabod, atgyfeirio, asesu a diwallu anghenion gofal a chymorth pobl ifanc sy'n cael eu cadw mewn sefydliadau diogel yng Nghymru, ac o ran cynllunio ar gyfer eu rhyddhau, ac adeg eu rhyddhau yn ôl i'r gymuned.
Camau sy'n ofynnol	Bod ymarferwyr a rhanddeiliaid yn ymwybodol o'u cyfrifoldeb o dan Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, yn enwedig Rhan 11, a'r dyletswyddau sy'n ddarostyngedig i addasiadau i ddarpariaethau'r Ddeddf mewn perthynas â phobl mewn sefydliadau diogel yn adrannau 185-188 http://www.senedd.assembly.wales/mglIssueHistoryHome.aspx?Ild=5664 Mae angen darllen Rhan 11 ochr yn ochr â Rhannau eraill o Ddeddf 2014, ond yn enwedig

Canllawiau Atodol i gefnogi'r cod ymarfer ar gyfer Rhan 11, Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014
ATODIAD 3: Llwybr Gofal a Chymorth Cenedlaethol ar gyfer Plant a Phobl Ifanc mewn sefydliadau diogel

	Rhannau 3, 4 a Rhan 6 sy'n nodi'r dyletswyddau sy'n ddarostyngedig i addasiadau yn Rhan 11.
Rhagor o wybodaeth	Gwasanaethau Cymdeithasol ac Integreiddio Llywodraeth Cymru Parc Cathays, Caerdydd, CF10 3NQ
Copïau Ychwanegol	Mae'r Canllawiau Atodol a'r Llwybrau ar gael o'r Hyb Gwybodaeth a Dysgu ar wefan Cyngor Gofal Cymru yn: http://www.cgymru.org.uk/y-ddeddf http://www.ccwales.org.uk/the-act
Dogfennau cysylltiedig	<ul style="list-style-type: none">• Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014• Deddf Tai (Cymru) 2014• Deddf Adsefydlu Troseddwyr 2014• Mesur Iechyd Meddwl (Cymru) 2010• Cod Ymarfer ar gyfer Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014• Deddf Cymorth Cyfreithiol, Dedfrydu a Chosbi Troseddwyr 2012• Dyfarniad Southwark 2009• Y Safonau Cenedlaethol ar gyfer Gwasanaethau Cyfiawnder Ieuencid 2013

Cyflwyniad

Cafodd Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 (y Ddeddf) Gydsyniad Brenhinol ar 1 Mai 2014 a bydd yn dod i rym yng Nghymru ym mis Ebrill 2016. Mae'r Ddeddf yn canolbwyntio ar lesiant, ar hawliau, ar hawlogaethau, ar rymuso pobl i fod â pherthynas newydd â gwasanaethau cymdeithasol. Mae a wnelo â chefnogi pobl sy'n darparu gwasanaethau cymdeithasol, gan eu grymuso i gydgyhyrchu datrysiadau gyda phobl eu hunain.

Mae canlyniadau llesiant yn tanategu'r system newydd, y mae ymyrryd yn gynnar ac atal yn ganolog iddi. Bydd y Ddeddf yn trawsnewid y ffordd y caiff gwasanaethau cymdeithasol eu darparu, gan hybu annibyniaeth pobl i roi llais cryfach a mwy o reolaeth iddynt.

Bydd integreiddio a symleiddio'r gyfraith hefyd yn rhoi mwy o gysondeb ac eglurder i'r canlynol:

- pobl sy'n defnyddio gwasanaethau cymdeithasol;
- eu gofalwyr;
- staff awdurdodau lleol a'r sefydliadau sy'n bartneriaid iddynt;
- y llysoedd a'r farnwriaeth.

Bydd y Ddeddf yn hybu cydraddoldeb, yn gwella ansawdd gwasanaethau ac yn gwella mynediad at yr wybodaeth y mae pobl yn ei chael. Bydd hefyd yn rhoi anogaeth ar gyfer ffocws newydd ar atal ac ymyrryd yn gynnar. Mae Rhan 11, adrannau 185-188 yn cynnwys addasiadau i'r dyletswyddau dan Ddeddf 2014 mewn perthynas â'r bobl hynny a gedwir mewn sefydliadau diogel¹ – oedolion a phlant.

¹ Mae sefydliadau diogel yn derm generig a ddefnyddir i ddisgrifio gwahanol fathau o ganolfannau cadw ar gyfer plant ac oedolion.

Y Llwybr Hwn

Mae'r llwybr hwn wedi cael ei ddatblygu i ddarparu siwrne fesul cam ar gyfer plant a phobl ifanc pan gânt eu cadw mewn sefydliad diogel yng Nghymru ac mae'n nodi'r llu o gyfleoedd i ystyried eu gofal a'u cymorth a gweithredu ar hynny.

Mae angen i'r rhai sy'n darllen y llwybr hwn ddeall nad yw Rhan 11 o'r Ddeddf yn bodoli ar ei phen ei hun, a bod yn rhaid iddi hi, y cod ymarfer a'r canllawiau atodol gael eu darllen ar y cyd â rhannau eraill o'r Ddeddf a'r codau ymarfer perthnasol, yn enwedig Rhan 3 – asesu anghenion, Rhan 4 – diwallu anghenion, a Rhan 6 – plant sy'n derbyn gofal ac yn cael eu lletya. Gellir gweld y dogfennau hynny o fewn Hyb Gwybodaeth a Dysgu Cyngor Gofal Cymru.

Mae'r camau yn y siwrne'n bwyntiau ysgogi (a fapiwyd yn erbyn y Safonau Cenedlaethol ar gyfer Gwasanaethau Cyfiawnder Ieuencid)² sy'n cynnig cyfleoedd i staff allweddol sy'n gweithio gyda phlant a phobl ifanc wirio a oes ganddynt anghenion gofal a chymorth yn barod a/neu gynllun gofal a chymorth cyfredol; ynteu a ydynt heb gael eu hadnabod yn flaenorol, a bod ganddynt o bosibl anghenion o'r fath i'w hatgyfeirio ar gyfer asesiad gofal a chymorth.

Mae'r camau yn y siwrne fel a ganlyn: Yr amserlen ar gyfer asesiadau gofal a chymorth:

- Cyn dedfrydu
- Adeg derbyn (ar remand ac ar gyfer y ddedfryd)
- Yn y ddalfa
- Y broses o gynllunio ar gyfer ailsefydlu cyn rhyddhau
- O fewn dyddiau i ryddhau
- Adeg rhyddhau
- Ar ôl rhyddhau

² Y Bwrdd Cyfiawnder Ieuencid (2013) Safonau Cenedlaethol ar gyfer Gwasanaethau Cyfiawnder Ieuencid, Llundain: Y Bwrdd Cyfiawnder Ieuencid, o Safon Genedlaethol 9 Cynllunio a Chyflawni Ymyriadau yn y Ddalfa ac Ailsefydlu i'r Gymuned (gan gynnwys Gorchmynion Cadw Sifil) yn enwedig.

Termau allweddol a ddefnyddir o fewn y llwybr

YOT	Timau Troseddau Ieuenctid
WHLA	Awdurdod lleol cartref yng Nghymru
YP	Person ifanc
YJB	Bwrdd Cyfiawnder Ieuenctid
NS	Y Safonau Cenedlaethol ar gyfer Gwasanaethau Cyfiawnder Ieuenctid
Asset/Asset Plus	Offeryn asesu a gymeradwywyd gan y Bwrdd Cyfiawnder Ieuenctid ac a ddefnyddir gan Dimau Troseddwyr Ifanc ledled Cymru a Lloegr
PSR	Adroddiad cyn dedfrydu – caiff ei lunio gan Dimau Troseddau Ieuenctid yn barod i'r llys benderfynu ynghylch y ffordd fwyaf priodol o ymdrin â'r plentyn neu'r person ifanc.
Cynllun Dedfryd	Mae hwn yn nodi sut y bydd y person ifanc yn cael ei gefnogi trwy gydol ei ddedfryd mewn canolfan gadw a'i broses o ailsefydlu yn y gymuned a dylai gael ei oleuo gan wybodaeth o'r asesiad cyfiawnder Ieuenctid.

Gofal a chymorth

Mae'r adran ganlynol yn nodi'r hyn y mae gofal a chymorth yn ei olygu dan y Ddeddf a'r broses a ddefnyddir gan awdurdod lleol i asesu anghenion gofal a chymorth rhywun, sut y pennir cymhwystra, a sut y bydd awdurdodau lleol yn diwallu unrhyw anghenion o'r fath.

Yr asesiad

Mae'n rhaid i awdurdod lleol gynnig asesiad i unrhyw blentyn lle mae'n ymddangos i'r awdurdod hwnnw y gall fod gan y plentyn anghenion am ofal a chymorth yn ychwanegol at, neu yn lle'r gofal a'r cymorth a ddarperir gan deulu'r plentyn.

Mae'n rhaid i awdurdod lleol asesu a oes gan blentyn anghenion am ofal a chymorth ac os felly, beth yw'r anghenion hynny. Wrth gynnal yr asesiad mae'n rhaid i'r awdurdod lleol weithredu'n gymesur â'r angen ond asesu anghenion datblygiadol y plentyn, a cheisio adnabod y canlyniadau y mae'r plentyn yn dymuno'u cyflawni (i'r graddau y mae'n ystyried bod hynny'n briodol gan ystyried oedran a lefel dealltwriaeth y plentyn), a'r canlyniadau y mae'r bobl â chyfrifoldeb rhiant am y plentyn yn dymuno'u cyflawni mewn

perthynas â'r plentyn (i'r graddau y mae'n ystyried bod hynny'n briodol gan ystyried yr angen i hybu llesiant y plentyn). Mae angen i'r asesiad ystyried cyfyngiadau'r sefydliad diogel. Mae'n rhaid ystyried i ba raddau y byddai darparu gofal a chymorth, gwasanaethau ataliol, neu ddarparu gwybodaeth, cyngor a chynhorthwy yn gallu cyfrannu at y canlyniadau hynny. Elfen allweddol o'r asesiad fydd adeiladu ar gryfderau a galluoedd pobl ifanc, trwy fynediad at gymorth priodol y tu mewn a'r tu allan i'r sefydliad diogel, er mwyn galluogi'r person ifanc i gefnogi ei hun yn well tra'i fod yn y sefydliad diogel ac i'w baratoi'n well ar gyfer yr adeg pan gaiff ei ryddhau.

Bydd angen i'r awdurdod lleol gysylltu â gweithwyr proffesiynol eraill os oes angen asesiadau arbenigol a bydd y rhain yn cael eu hintegreiddio fel rhan o'r cynllun gofal a chymorth os oes angen cynllun. Bydd canlyniad yr asesiad gofal a chymorth yn cael ei rannu gyda'r plentyn, ei deulu/gofalwyr, staff y sefydliad diogel, ac asiantaethau eraill sy'n gweithio gyda'r plentyn i ddarparu ei ofal a chymorth. Bydd yr awdurdod lleol yn gyfrifol am gael cydsyniad gan y person ifanc i rannu'r wybodaeth hon yn ystod yr asesiad.

Mae'n rhaid i'r awdurdod lleol ddilyn y gofynion a nodir yn Rheoliadau Gofal a Chymorth (Asesu) (Cymru) 2015, y cod ymarfer ar gyfer Rhan 3 – asesu anghenion, a defnyddio'r Offeryn Asesu a Chymhwysra Cenedlaethol. Mae'r rhain ar gael yma:

<http://www.cgymru.org.uk/rheoliadau-a-codau/?force=2>

Cymhwysra

Bydd yr awdurdod lleol yn penderfynu a yw unrhyw un o anghenion y plentyn yn gymwys, fel a nodir yn Rheoliadau Gofal a Chymorth (Cymhwysra) (Cymru) 2015, a'r cod ymarfer ar gyfer Rhan 4 – diwallu anghenion. Mae'r rhain ar gael yma:

<http://www.cgymru.org.uk/rheoliadau-a-codau/?force=2>

Os yw unrhyw un o anghenion y plentyn **yn gymwys** yna bydd yr awdurdod lleol yn datblygu cynllun gofal a chymorth i sicrhau bod y cymorth sy'n ofynnol yn cael ei ddarparu. Os **nad** yw unrhyw un o anghenion y plentyn yn gymwys mae'n rhaid i'r awdurdod ddal i ddarparu gwybodaeth, cyngor a chynhorthwy, a chyfeirio a darparu mynediad at wasanaethau ataliol i gynorthwyo'r person ifanc a'i atal rhag dirywio ymhellach. Mae'n bwysig cofio nad yw cymhwysra'n golygu bod gan y person ifanc fynediad at wasanaethau/ cymorth gwahanol, dim ond bod y drefn ar gyfer darparu gwasanaethau/ cymorth o'r fath yn cael ei rheoli gan yr awdurdod lleol.

Y cynllun gofal a chymorth

Bydd yr awdurdod lleol yn datblygu cynllun gofal a chymorth gyda'r plentyn, os canfuwyd fod ei anghenion yn gymwys.

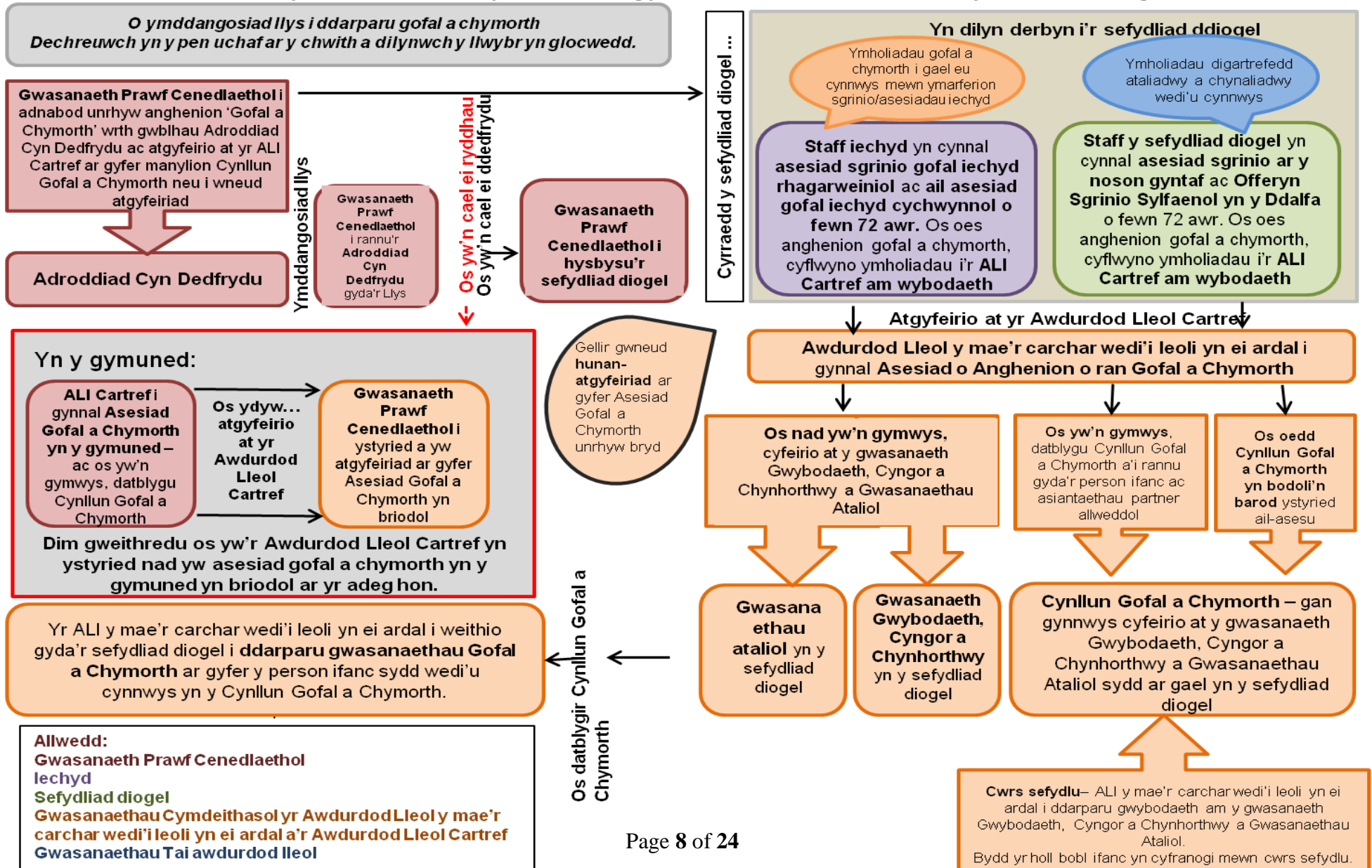
Caiff y gofynion ar gyfer cynlluniau gofal a chymorth eu nodi yn Rheoliadau Gofal a Chymorth (Cynllunio Gofal) (Cymru) 2015, a'r cod ymarfer ar gyfer Rhan 4 – diwallu anghenion. Mae'r rhain ar gael yma:

<http://www.cgcyrmru.org.uk/rheoliadau-a-codau/?force=2>

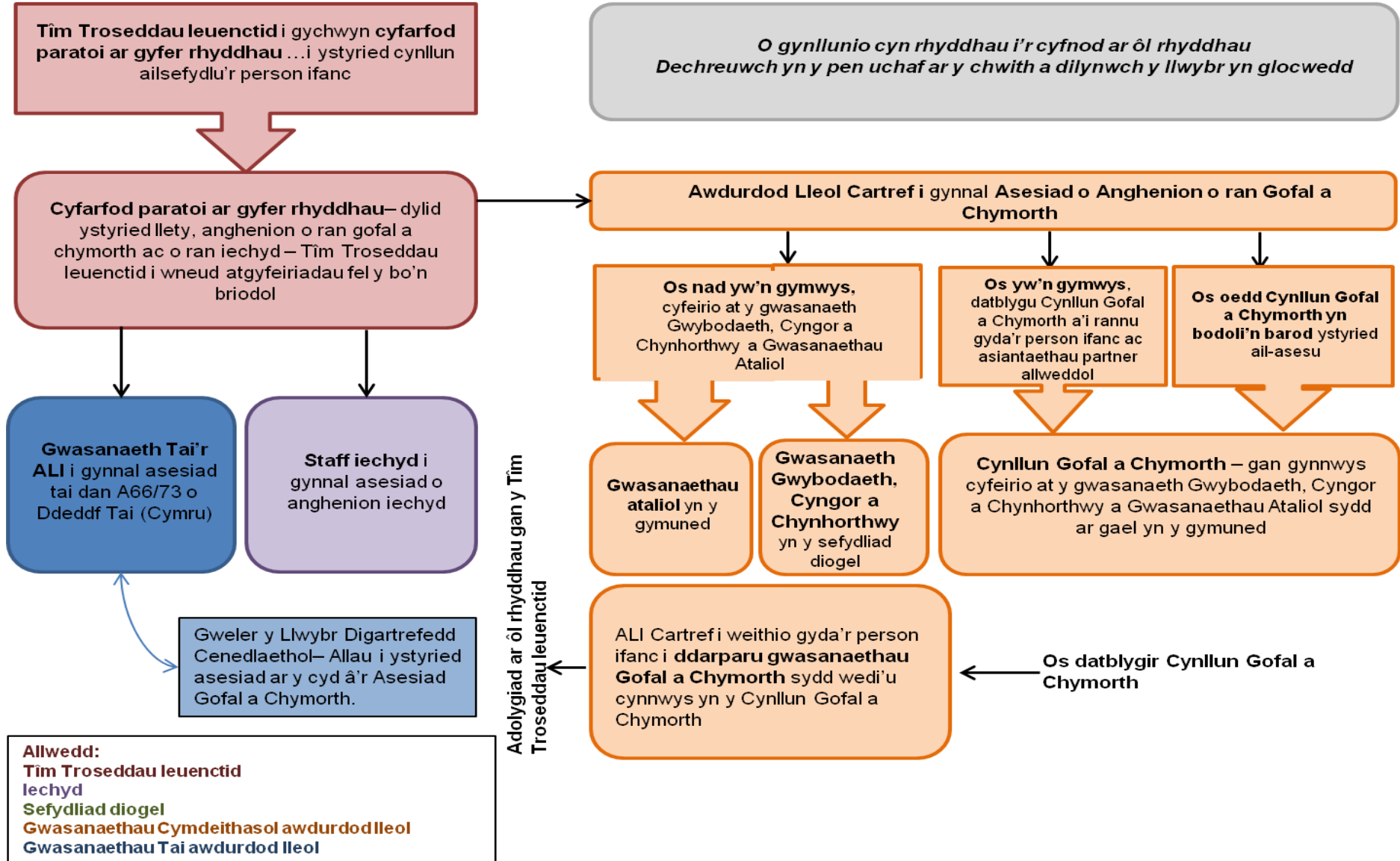
Mae'r diagramau canlynol yn amlinellu'r llwybr ar gyfer:

- A:** y rhai sy'n mynd i mewn i sefydliad diogel a thra'u bod yn y ddalfa
- B:** wrth iddynt baratoi i gael eu rhyddhau.

A: Llwybr Gofal a Chymorth ar gyfer Oedolion mewn sefydliadau diogel

B: Llwybr Gofal a Chymorth ar gyfer Pobl Ifanc mewn sefydliadau diogel

The national pathway for children and young people

Cam y Llys/ Cyn Dedfrydu	Sut	Cyfrifoldeb
<p>Mae staff y Tîm Troseddau leuenctid yn cwblhau Adroddiad Cyn Dedfrydu, yn seiliedig ar asesiad Asset/Asset Plus, cyn dedfrydu. Mae'r Adroddiad Cyn Dedfrydu yn cynnwys gwybodaeth am drefniadau byw'r plentyn, ei addysg, ei iechyd yn ogystal ag unrhyw ymwneud â'r gwasanaethau cymdeithasol.</p> <p>Pan fo'r Adroddiad Cyn Dedfrydu yn cael ei lunio mae'n gyfle i ganfod a oes gan y plentyn/ person ifanc sy'n disgwyl i sefyll ei brawf a/ neu'n disgwyl i gael ei ddedfrydu unrhyw anghenion gofal a chymorth.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Efallai fod anghenion gofal a chymorth y plentyn yn cael eu diwallu'n barod yn y gymuned trwy gynllun gofal a chymorth neu drwy wasanaethau llesiant ataliol. • Efallai fod y plentyn wedi cael ei asesu'n flaenorol ond bod anghenion gofal a chymorth heb gael eu hadnabod • Efallai nad yw'r plentyn erioed wedi cael asesiad <p>Dylai'r Adroddiad Cyn Dedfrydu amlygu unrhyw ofal a chymorth y mae'r plentyn yn ei gael a bydd angen i'r Tîm Troseddau leuenctid gysylltu â'r awdurdod lleol cartref yng Nghymru i gael gwybod beth yw'r sefyllfa bresennol.</p> <p>Caiff Adroddiadau Cyn Dedfrydu eu llunio o fewn graddfeydd amser y cytunwyd arnynt gan y llys. Mae'n bwysig bod yr awdurdod lleol cartref yng Nghymru'n gweithio gyda'r Tîm Troseddau leuenctid i sicrhau bod yr wybodaeth am anghenion gofal a chymorth y plentyn ar gael.</p>	<p>Bydd yr Adroddiad Cyn Dedfrydu yn cynnwys manylion anghenion gofal a chymorth y plentyn a'r ffordd y mae'r rhain yn cael eu diwallu, os oeddent yn hysbys yn flaenorol.</p>	<p>Tîm Troseddau leuenctid i gwblhau Adroddiad Cyn Dedfrydu</p> <p>Awdurdod Lleol Cartref yng Nghymru i gynnal cyswllt â'r Tîm Troseddau leuenctid i hysbysu ynghylch y sefyllfa bresennol o ran gofal a chymorth</p>

<p>Mae Timau Troseddau Ieuenctid yn gyfrifol am anfon gwybodaeth leoli at wasanaeth lleoli'r Bwrdd Cyfiawnder Ieuenctid, o leiaf 24 awr cyn dedfrydu. Os caiff y plentyn ei ddedfrydu, mae'n rhaid i Dimau Troseddau Ieuenctid anfon yr Adroddiad Cyn Dedfrydu a'r holl wybodaeth mewn perthynas â chyfiawnder ieuenctid ac asesu risgiau a hanes addysgol at wasanaeth lleoli'r Bwrdd Cyfiawnder Ieuenctid o fewn 24 awr i ddedfrydu'r plentyn (NS 9.1).</p>	<p>Mae'r Bwrdd Cyfiawnder Ieuenctid yn lleoli pobl ifanc yn ôl ei brotocol lleoli³</p>	<p>Y Tîm Troseddau Ieuenctid yn anfon gwybodaeth leoli/ Adroddiad Cyn Dedfrydu at y Bwrdd Cyfiawnder Ieuenctid</p>
<p>Os caiff y plentyn ei ddedfrydu, mae'r Tîm Troseddau Ieuenctid yn gyfrifol am hysbysu'r awdurdod lleol cartref yng Nghymru bod lleoliad wedi cael ei wneud o fewn 24 awr i draddodi'r ddedfryd honno (NS 9.3).</p> <p>DS: Mae gan yr awdurdod lleol cartref yng Nghymru ddyletswydd dan Ran 6 o'r Ddeddf i ymweld â'r holl blant a gedwir mewn sefydliad diogel o fewn 10 niwrnod wedi iddynt gyrraedd y sefydliad diogel – bydd cael yr hysbysiad hwn yn cychwyn y cloc o ran y ddyletswydd hon.</p>	<p>Bydd yr awdurdod lleol cartref yng Nghymru'n cael ei hysbysu bod y plentyn yn cael ei gadw ac ynghylch unrhyw wybodaeth berthnasol sydd wedi'i chynnwys yn y system Asset / Asset Plus.</p>	<p>Y Tîm Troseddau Ieuenctid i hysbysu'r awdurdod lleol cartref yng Nghymru bod y plentyn yn cael ei gadw.</p>

³ Protocol y Bwrdd Cyfiawnder Ieuenctid ar gyfer lleoli pobl ifanc o Gymru mewn llety diogel

Canllawiau Atodol i gefnogi'r cod ymarfer ar gyfer Rhan 11, Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014
 ATODIAD 3: Llwybr Gofal a Chymorth Cenedlaethol ar gyfer Plant a Phobl Ifanc mewn sefydliadau diogel

<p>Os yw'r Tîm Troseddau leuenctid yn credu y gall fod gan y plentyn anghenion gofal a chymorth nad ydynt wedi cael eu hasesu'n flaenorol a'u cofnodi yn yr Adroddiad Cyn Dedfrydu, gall ystyried gwneud atgyfeiriad at yr awdurdod lleol ar gyfer asesiad o anghenion gofal a chymorth y plentyn yr un pryd ag y bydd yn hysbysu'r awdurdod lleol ynghylch y ddedfryd mewn sefydliad diogel.</p>	<p>Y Tîm Troseddau leuenctid i wneud atgyfeiriad ar gyfer asesiad gofal a chymorth.</p>	<p>Y Tîm Troseddau leuenctid i atgyfeirio at yr awdurdod lleol cartref yng Nghymru ar gyfer asesiad gofal a chymorth</p>
<p>Pan gaiff y plentyn ei ryddhau i'r gymuned a bod y Tîm Troseddau leuenctid yn credu y gall fod gan y plentyn anghenion gofal a chymorth gall ystyried gwneud atgyfeiriad at yr awdurdod lleol ar gyfer asesiad o anghenion gofal a chymorth y plentyn.</p>	<p>Y Tîm Troseddau leuenctid i wneud atgyfeiriad ar gyfer asesiad gofal a chymorth.</p>	<p>Y Tîm Troseddau leuenctid i atgyfeirio at yr awdurdod lleol cartref yng Nghymru ar gyfer asesiad gofal a chymorth</p>
<p>Gall teulu neu ofalwyr y plentyn wneud atgyfeiriad at yr awdurdod lleol ar gyfer asesiad gofal a chymorth hefyd os ydynt yn credu bod gan y plentyn anghenion gofal a chymorth.</p>	<p>Gall y teulu/gofalwr ofyn i'r Tîm Troseddau leuenctid atgyfeirio neu gall atgyfeirio at yr awdurdod lleol yn uniongyrchol.</p>	<p>Aelodau unigol o'r teulu neu ofalwyr unigol</p>

<p>Llwybr digartrefedd ar gyfer plant a phobl ifanc [cydberthynas]</p> <p>CARREG FILLTIR – Cyn mynd i'r ddalfa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bydd yr Adroddiad Cyn Dedfrydu yn cynnwys gwybodaeth berthnasol am lety'r plentyn/ person ifanc hefyd. Mae plant a phobl ifanc yn debygol o fod ag angen blaenoriaethol am dai dan adran 70 o Ddeddf Tai (Cymru) 2014. <p>Mae dau gategori angen blaenoriaethol yn cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ person sy'n 16 neu 17 oed pan fo'r person yn gwneud cais i wasanaeth tai'r awdurdod lleol am lety neu gymorth i gael neu gadw llety neu ○ person sydd wedi troi'n 18 pan fo'r person yn gwneud cais i wasanaeth tai awdurdod lleol am lety neu gymorth i gael neu gadw llety ond sydd heb droi'n 21, a oedd yn derbyn gofal, wedi'i letya neu wedi'i faethu ar unrhyw adeg pan oedd dan 18 oed. <ul style="list-style-type: none"> • Bydd gwasanaethau plant yn gyfrifol am lety a chymorth ar gyfer unrhyw blant a phobl ifanc mewn sefydliad diogel nad ydynt wedi troi'n 18 eto. 	<p>Yr awdurdod lleol cartref yng Nghymru i sicrhau dull integredig gan y gwasanaethau cymdeithasol a chydweithwyr ym maes tai.</p>	<p>Gwasanaethau cymdeithasol a gwasanaeth tai'r awdurdod lleol cartref yng Nghymru</p>
--	--	--

Adeg derbyn i'r sefydliad diogel	Sut	Cyfrifoldeb
<p>Cyfweliad Derbyn: Mae'r holl bobl ifanc yn cael 'cyfweliad derbyn' gan staff y sefydliad diogel o fewn 2 awr i gyrraedd (neu fan bellaf cyn y noson gyntaf). Diben y cyfweliad yw canfod eu risg o niwed iddynt hwy eu hunain ac eraill. Dylai'r rhai sy'n cynnal y cyfweliad hwn gael gweld yr Adroddiad Cyn Dedfrydu a ddarparwyd gan wasanaeth lleoli'r Bwrdd Cyfiawnder Ieuencid.</p> <p>Os yw'r unigolyn wedi bod yn cael gofal a chymorth cyn mynd i mewn i'r sefydliad diogel, dylai manylion y gofal a'r cymorth fod wedi'u dogfennu yn yr Adroddiad Cyn Dedfrydu. Os yw'r manylion hyn yn eisiau, am ba bynnag reswm, bydd hyn yn gyfle i staff ystyried a oes gan y plentyn unrhyw anghenion gofal a chymorth.</p> <p>Os caiff anghenion gofal a chymorth uniongyrchol eu hadnabod o ganlyniad i'r cyfweliad derbyn bydd staff y sefydliad diogel yn sicrhau bod y person ifanc yn ddiogel yn ôl y canllawiau dalfa ddiogel sy'n weithredol yn y sefydliad hwnnw. Wedyn mae'n rhaid i staff yn y sefydliad diogel gysylltu â'r awdurdod lleol ar y diwrnod gwaith nesaf i ofyn am asesiad gofal a chymorth fel mater o flaenoriaeth.</p> <p>(Bydd y cyfweliad derbyn yn ystyried sefyllfa'r person ifanc o ran tai hefyd).</p>	<p>Mae angen i gwestiynau gael eu cynnwys yn y sgrïpt asesu cychwynnol i alluogi staff y sefydliad diogel i ystyried a oes unrhyw 'anghenion gofal a chymorth' <i>uniongyrchol</i>.</p> <p>Gall staff yn y sefydliad diogel wneud atgyfeiriad ar gyfer asesiad gofal a chymorth y diwrnod gwaith nesaf.</p>	<p>Staff y sefydliad gofal/yr awdurdod lleol cartref yng Nghymru</p>

<p>Aseiad Cychwynnol: Pan fyddant yn cyrraedd y sefydliad diogel mae'r holl bobl ifanc yn cael eu hasesu gan nyrs gofrestredig neu feddyg cyn gynted â phosibl.</p> <p>Bydd yr aseiad cychwynnol hwn yn asesu anghenion y plentyn a'r risg y bydd yn achosi niwed iddo ef ei hun neu i eraill. Bydd yr aseiad hwn yn amlygu unrhyw risgiau uniongyrchol, fel bod camau priodol yn cael eu cymryd i'w lleihau i'r eithaf ac mae'n cynnwys aseiad o anghenion iechyd ac iechyd meddwl (NS 9.8/9)</p> <p>Dylai'r rhai sy'n cwblhau'r aseiad cychwynnol hwn gael gweld yr holl ddogfennau gwybodaeth cyfiawnder ieuencid gan dîm lleoli'r Bwrdd Cyfiawnder Ieuencid.</p> <p>Os canfyddir anghenion gofal a chymorth uniongyrchol o ganlyniad i'r aseiad cychwynnol bydd yr aseswr iechyd a gynhaliodd y cyfweiliad yn sicrhau bod y person ifanc yn ddiogel yn ôl y canllawiau dalfa ddiogel sy'n weithredol yn y sefydliad hwnnw. Wedyn mae'n rhaid i'r aseswr iechyd gysylltu â'r awdurdod lleol ar y diwrnod gwaith nesaf i ofyn am aseiad fel mater o flaenoriaeth.</p>	<p>Mae angen i gwestiynau gael eu cynnwys yn y sgrïpt asesu cychwynnol i alluogi staff y sefydliad diogel i ystyried a oes unrhyw 'anghenion gofal a chymorth' <i>uniongyrchol</i>.</p> <p>Gall staff gofal iechyd wneud atgyfeiriad ar gyfer aseiad gofal a chymorth ar y diwrnod gwaith nesaf.</p>	<p>Staff gofal iechyd/ yr awdurdod lleol cartref yng Nghymru</p>
<p>Os oedd cynllun gofal a chymorth eisoes yn ei le ar gyfer y plentyn cyn iddo gael ei ddedfrydu/ ei gadw bydd angen adolygu'r cynllun oherwydd y newid mewn amgylchiadau.</p> <p>Dylai adolygiad o'r cynllun gofal a chymorth fod wedi cael ei ysgogi unwaith y cafodd yr awdurdod lleol ei hysbysu gan y Tîm Troseddau Ieuencid bod plentyn wedi cael ei gadw. Bydd angen cynnal yr adolygiad hwn fel mater o flaenoriaeth.</p>	<p>Yr awdurdod lleol i gynnal adolygiad o'r cynllun gofal a chymorth.</p>	<p>Yr awdurdod lleol cartref yng Nghymru</p>

Canllawiau Atodol i gefnogi'r cod ymarfer ar gyfer Rhan 11, Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014
 ATODIAD 3: Llwybr Gofal a Chymorth Cenedlaethol ar gyfer Plant a Phobl Ifanc mewn sefydliadau diogel

<p>Sefydlu: Bydd yr holl bobl ifanc yn cael cwrs sefydlu ar eu hawliau a'u hawlogaethau tra byddant yn y ddalfa.</p> <p>Mae'r cwrs sefydlu ar gyfer pobl ifanc mewn sefydliadau diogel yn debygol o fod yn unigoledig. Mae'n rhaid i waith gyda'r person ifanc gynnwys darparu gwybodaeth ar ei gyfer am y ffordd y mae'r broses gofal a chymorth yn gweithio yng Nghymru, fel bod y plentyn/ person ifanc yn deall sut i ddefnyddio'r gwasanaeth gwybodaeth, cyngor a chynhorthwy sydd ar gael iddo yn y sefydliad diogel, a sut i hunanatgyfeirio ar gyfer asesiad gofal a chymorth.</p> <p>Dylai'r cwrs sefydlu gynnwys manylion Dyfarniad Southwark ac egluro'i berthnasedd i bobl ifanc.</p>	<p>Bydd yr awdurdod lleol yn darparu deunydd fel bod modiwl newydd ar y gofal a'r cymorth sydd ar gael yn cael ei ddatblygu a'i gynnwys yn y cwrs sefydlu ar ôl mis Ebrill 2016.</p>	<p>Yr awdurdod lleol cartref yng Nghymru</p>
<p>Gwybodaeth, cyngor a chynhorthwy - hunanatgyfeirio Bydd y sefydliad diogel a'r awdurdod lleol yn gweithio gyda'i gilydd i sicrhau bod gan bobl ifanc fynediad at y Gwasanaethau Gwybodaeth, Cyngor a Chynhorthwy a'u bod yn gallu hunanatgyfeirio ar gyfer asesiad gofal a chymorth.</p>	<p>Bydd yr awdurdod lleol yn darparu gwybodaeth, cyngor a chynhorthwy a ffurflen atgyfeirio syml.</p>	<p>Y sefydliad diogel/ yr awdurdod lleol cartref yng Nghymru</p>
<p>Yn y ddalfa: Cynllunio Remand a Dedfryd</p>	<p>Sut</p>	<p>Cyfrifoldeb</p>
<p>O fewn 10 niwrnod i osod y ddedfryd mewn canolfan gadw mae'n rhaid i'r Tîm Troseddau leuenctid a staff y sefydliad diogel gynnal cyfarfod cynllunio ar y cyd (NS 9.16) i ddatblygu cynllun dedfryd ar gyfer y cyfnod y bydd y person ifanc yn y ddalfa. Dylai'r awdurdod lleol gyfranogi yn y cyfarfod cynllunio ar y cyd hwn. Mae cyfarfodydd cynllunio remand yn cael eu cynnal o fewn 10 niwrnod hefyd.</p> <p>DS: Mae gan yr awdurdod lleol cartref yng Nghymru ddyletswydd dan Ran 6 o'r Ddeddf i ymweld â'r holl blant a gedwir mewn sefydliadau diogel o fewn 10</p>	<p>Trwy fod yn bresennol yn y cyfarfod cynllunio ar y cyd ac ymweld â'r plentyn/ person ifanc ar yr adeg hon gall yr awdurdod lleol ystyried unrhyw anghenion gofal a chymorth, cynnal asesiad os oes angen a chyflawni ei ddyletswydd i ymweld â'r holl blant/ pobl</p>	<p>Y Tîm Troseddau leuenctid/ Y Sefydliad Diogel/ Yr awdurdod lleol cartref yng Nghymru</p>

<p>niwrnod wedi iddynt gyrraedd y sefydliad diogel.</p> <p>[Dylai'r Cynllun Dedfryd gael ei oleuo gan yr wybodaeth asesu cyfiawnder ieuencid ac mae'n nodi sut y bydd y person ifanc yn cael ei gefnogi trwy gydol ei ddedfryd yn y ganolfan gadw (NS17) gan gynnwys manylion unrhyw anghenion gofal a chymorth a manylion anghenion llety pan fydd yn cael ei ryddhau. Dylai'r cynllun dedfryd gael ei ddsbarthu i'r holl asiantaethau/unigolion perthnasol o fewn graddfa amser resymol; (NS 9.25)].</p>	<p>ifanc sy'n cael eu cadw o fewn 10 niwrnod wedi iddynt gyrraedd y sefydliad diogel.</p>	
<p>Dylai'r Cynllun Dedfryd ddogfennu pa un a yw'r person ifanc yn cael gofal a chymorth yn barod – naill ai trwy gynllun gofal a chymorth a drosglwyddwyd gydag ef i'r ddalfa, neu oherwydd asesiad gofal a chymorth a gwblhawyd ers cyrraedd y ddalfa.</p> <p>Os nad yw'r person ifanc yn cael gofal a chymorth gall yr awdurdod lleol ddefnyddio'r cyfarfod cynllunio ar y cyd fel cyfle i ystyried a yw'n credu y gall fod gan y person ifanc anghenion gofal a chymorth, a pha un a fyddai asesiad o fudd iddo.</p> <p>Gall yr asesiad gofal a chymorth gael ei gyfuno ag asesiadau eraill h.y. tai, iechyd neu addysg.</p>	<p>Bydd yr Awdurdod Lleol yn asesu anghenion gofal a chymorth fel y bo angen.</p> <p>Bydd y Tîm Troseddau leuenctid/ y sefydliad diogel yn sicrhau bod unrhyw ofal a chymorth yn cael ei integreiddio fel rhan o'r Cynllun Dedfryd.</p>	<p>Yr awdurdod lleol cartref yng Nghymru/ Tîm Troseddau leuenctid</p>
<p>Mae'r Tîm Troseddau leuenctid yn gyfrifol am adolygu'r cynllun dedfryd bob mis yn ystod cyfnod y plentyn/ person ifanc yn y sefydliad diogel. Gall anghenion gofal a chymorth godi unrhyw bryd a gallant newid dros amser. Dylid adolygu'r rhain mewn cyfarfodydd cynllunio dedfryd.</p> <p>Mae'n ofynnol i'r Tîm Troseddau leuenctid gynnal cyswllt â'r person ifanc, a'i rieni/gofalwyr, i'w cefnogi trwy gydol y ddedfryd ac mae'n rhaid iddo gael cyswllt o leiaf bob deufis (NS 9.27). Gall hyn fod yn gyfle i'r Tîm Troseddau leuenctid ystyried anghenion gofal a chymorth y plentyn/ person ifanc ac os felly ei</p>	<p>Y Tîm Troseddau leuenctid i ddefnyddio'r cyfarfodydd rheolaidd gyda'r person ifanc/ teulu/ gofalwyr i adolygu'r cynllun dedfryd i ystyried ei anghenion gofal a chymorth.</p>	<p>Y Tîm Troseddau leuenctid/ Yr awdurdod lleol cartref yng Nghymru</p>

<p>atgyfeirio at yr awdurdod lleol ar gyfer asesiad.</p>		
<p>Gall pobl ifanc hunanatgyfeirio ar gyfer asesiad gofal a chymorth unrhyw bryd. Bydd y gwasanaeth gwybodaeth, cyngor a chynhorthwy sydd ar gael mewn sefydliadau diogel yn darparu'r pwynt cyswllt cyntaf ar gyfer pobl ifanc a dyma ble y gall yr asesiad ddechrau.</p> <p>Gallai aelodau o'r teulu a gofalwyr yn y gymuned ofyn am asesiad ar gyfer y person ifanc hefyd trwy gysylltu â'r gwasanaeth gwybodaeth, cyngor a chynhorthwy yn awdurdod lleol cartref y person ifanc neu drwy ofyn i'w Dîm Troseddau leuenctid neu weithwyr proffesiynol eraill wneud hynny.</p> <p>Fel arall, gallai gweithwyr proffesiynol eraill sy'n gweithio gyda'r sefydliad diogel atgyfeirio person ifanc ar gyfer asesiad. Gallai hyn gynnwys staff y sefydliad diogel, y Tîm Troseddau leuenctid, ymarferwyr gofal iechyd, meddygon teulu neu weithwyr yn y trydydd sector, megis y gweithwyr cymorth eirioli sy'n gweithio ar draws y sefydliadau diogel ar gyfer pobl ifanc.</p>	<p>Gallai'r person ifanc hunanatgyfeirio trwy fynediad at rif ffôn pwrpasol neu rif Rhadffôn a.y.b. gan ddibynnu ar y model darparu a fabwysiadwyd yn lleol. Fel arall gall y plentyn/ person ifanc gwblhau ffurflen atgyfeirio syml a'i throsglwyddo i'r awdurdod lleol perthnasol.</p> <p>Gall pobl eraill sy'n gweithio gyda'r plentyn/ person ifanc wneud atgyfeiriad.</p>	<p>Y person ifanc/ teulu/ gofalwr/ gweithiwr proffesiynol arall</p>
<p>Llwybr digartrefedd ar gyfer plant a phobl ifanc [cydberthynas]</p> <p>CARREG FILLTIR – Yn y ddalfa</p> <p>Mae'r Tîm Troseddau leuenctid yn gyfrifol am adolygu'r cynllun dedfryd bob mis tra bo'r plentyn/ person ifanc yn cael ei gadw yn y sefydliad diogel. Bydd y cynllun dedfryd yn dogfennu anghenion tai ac yn ceisio sicrhau bod cyfleoedd i'r plentyn/ person ifanc ddychwelyd adref neu lety addas yn cael eu hystyried. Mae'n rhaid i'r Tîm Troseddau leuenctid fod yn ymwybodol o'r garreg filltir 66 diwrnod a'r garreg filltir 7 niwrnod yn y llwybr digartrefedd ond gellid gwneud atgyfeiriad at awdurdod lleol ar gyfer cymorth tai unrhyw bryd (gweler isod).</p>	<p>Mae'r Tîm Troseddau leuenctid yn gyfrifol am ystyried anghenion llety'r plentyn/ person ifanc.</p>	<p>Y Tîm Troseddau leuenctid</p>

Gwaith cyn rhyddhau	Sut	Cyfrifoldeb
<p>Llwybr digartrefedd ar gyfer plant a phobl ifanc [cydberthynas]</p> <p>CARREG FILLTIR - 66 diwrnod cyn rhyddhau os canfuwyd materion tai a bod y rhain heb eu datrys mae'n rhaid i'r Tîm Troseddau leuenctid gwblhau ffurflen gais anghenion tai a'i chyflwyno i'r awdurdod lleol perthnasol.</p> <p>[Os yw'r ddedfryd sy'n cael ei bwrw'n llai na 66 diwrnod mae angen i'r Tîm Troseddau leuenctid ystyried anghenion llety mor gynnar â phosibl].</p> <p>Mae adran 104 o Ddeddf Cymorth Cyfreithiol, Dedfrydu a Chosbi Troseddwy'r 2012 yn sicrhau y bydd unrhyw un a oedd yn cael ei gadw mewn llety cadw ieuencid wedi'i ddiffinio'n gyfreithiol fel person sy'n derbyn gofal ac felly'n meddu ar statws angen blaenoriaethol.</p> <p>Os yw'r plentyn/ person ifanc yn mynd i gael ei ryddhau ar drwydded (gyda monitro electronig) bydd angen i'r cyfeiriad gael ei wneud yn hysbys i'r Tîm Troseddau leuenctid, cael ei asesu ganddo i gadarnhau ei fod yn addas a chael ei ddogfennu ganddo cyn i'r person ifanc gael ei ryddhau. Dylid cytuno ar hyn yn y cyfarfod i baratoi ar gyfer rhyddhau.</p>	<p>Y Tîm Troseddau leuenctid i ystyried yr anghenion llety yn ystod ei adolygiad rheolaidd o'r cynllun dedfryd ac, ar yr adeg briodol, cwblhau ffurflen gais anghenion tai yn unol â'r llwybr digartrefedd.</p>	<p>Y Tîm Troseddau leuenctid</p>
<p>Bydd y sefydliad diogel a'r Tîm Troseddau leuenctid yn gwybod y dyddiad rhyddhau arfaethedig ar gyfer y person ifanc. Caiff cynlluniau dedfryd pobl ifanc eu hadolygu gan y Tîm Troseddau leuenctid yn rheolaidd trwy gydol y ddedfryd a byddant yn cynnwys unrhyw gynlluniau ar gyfer ailsefydlu a rhyddhau.</p> <p>Mae Tîmau Troseddau leuenctid yn gyfrifol, ar y cyd â'r sefydliad diogel, am drefnu cyfarfod paratoi ar gyfer rhyddhau 4 wythnos cyn i'r person ifanc gael ei ryddhau (NS 9.43).</p>	<p>Y Tîm Troseddau leuenctid i drefnu'r cyfarfod cyn rhyddhau a gwahodd yr awdurdod lleol i ystyried anghenion tai ac anghenion gofal a chymorth y plentyn/ person ifanc.</p> <p>Bydd anghenion iechyd y plentyn/ person ifanc yn cael</p>	<p>Y Tîm Troseddau leuenctid/ Yr awdurdod lleol cartref yng Nghymru</p>

<p>Dylai'r cyfarfod paratoi ar gyfer rhyddhau ystyried holl anghenion y person ifanc gan gynnwys unrhyw anghenion llety / anghenion gofal a chymorth ac os yw'r rhain yn bodoli, sut y byddant yn cael eu diwallu pan fydd yn cael ei ryddhau. [Mae gan yr awdurdod lleol gyfrifoldebau am blant sy'n derbyn gofal sy'n gadael sefydliadau diogel ac am bobl 16-17 oed sy'n gadael gofal].</p> <p>Dylai'r Tîm Troseddau leuenctid wahodd yr awdurdod lleol i fod yn bresennol yn y cyfarfod paratoi ar gyfer rhyddhau, ond os bu gan y plentyn/ person ifanc gynllun gofal a chymorth tra'r oedd yn cael ei gadw yn y sefydliad diogel mae'n rhaid i'r awdurdod lleol gyfranogi. Bydd y cynllun ailsefydlu'n dogfennu'r ffordd y bydd anghenion y plentyn/person ifanc yn cael eu diwallu pan fydd yn cael ei ryddhau.</p> <p>Os nad oes cynllun gofal a chymorth yn ei le tra bo'r plentyn/ person ifanc yn cael ei gadw, dylai'r Tîm Troseddau leuenctid ddefnyddio'r cyfarfod paratoi ar gyfer rhyddhau fel cyfle i ystyried a all fod gan yr unigolyn anghenion gofal a chymorth pan fydd yn cael ei ryddhau, ac i'w atgyfeirio at yr awdurdod lleol i gael asesiad gofal a chymorth os oes angen.</p> <p>Cyn iddo gael ei ryddhau dylai anghenion iechyd y plentyn/ person ifanc gael eu hasesu cyn ei drosglwyddo i'r gymuned, fel bod yr awdurdod iechyd yn gallu darparu gwasanaethau wedi'u cynllunio pan fydd yn cael ei drosglwyddo i'r gymuned. (NS 9.44)</p>	<p>eu hasesu cyn iddo gael ei ryddhau hefyd.</p>	<p>lechyd</p>
<p>Os yw'r person ifanc yn debygol o ddod yn ofalwr, neu o ailgydio mewn dyletswyddau gofalu pan fydd yn cael ei ryddhau o'r ddalfa, bydd angen i'r awdurdod lleol ystyried ei anghenion cymorth. Dylai'r plentyn/ person ifanc gael ei hysbysu ynghylch y Gwasanaeth Gwybodaeth, Cyngor a Chynhorthwy yn ei ardal leol.</p>	<p>Yr awdurdod lleol i ystyried cymorth ar gyfer gofalwr ifanc.</p>	<p>Yr awdurdod lleol cartref yng Nghymru</p>
<p>Bydd y Tîm Troseddau leuenctid yn trefnu cyfarfod rhyddhau terfynol 10 niwrnod cyn i'r person ifanc gael ei ryddhau (NS9.47). Mae hwn yn gyfle pellach</p>	<p>Yr awdurdod lleol i fod yn bresennol yn y cyfarfod</p>	<p>Tîm Troseddau leuenctid/ Yr</p>

<p>i'r awdurdod lleol fod wedi sefydlu unrhyw drefniadau gofal a chymorth os oes angen y rhain neu i'r Tîm Troseddau leuenctid ystyried a yw'n debygol y bydd unrhyw anghenion gofal a chymorth ar adeg ailsefydlu nad ydynt wedi cael eu hadnabod eto, ac i wneud yr atgyfeiriad angenrheidiol os byddant yn teimlo bod hyn yn angenrheidiol.</p>	<p>rhyddhau terfynol i gytuno ar drefniadau gofal a chymorth neu i'r Tîm Troseddau leuenctid wneud yr atgyfeiriad angenrheidiol ar gyfer asesiad gofal a chymorth.</p>	<p>awdurdod lleol cartref yng Nghymru</p>
<p>Llwybr digartrefedd ar gyfer plant a phobl ifanc [cydberthynas]</p> <p>CARREG FILLTIR – O fewn 7 niwrnod i'r dyddiad ryddhau bydd yr awdurdod lleol yn penderfynu a oes dyletswydd i ddarparu llety interim a fydd yn dechrau o'r dyddiad rhyddhau mewn cyswllt â'r Tîm Troseddau leuenctid a chyfrifoldebau ailsefydlu. Fodd bynnag, yn y mwyafrif o achosion bydd gwasanaeth tai'r awdurdod lleol wedi cael 66 diwrnod i ddod o hyd i lety addas ar gyfer y plentyn/ person ifanc ac os nad yw wedi cael ei 21^{ain} pen-blwydd pan fydd yn cael ei ryddhau, dylai gael manylion ei lety 7 niwrnod cyn ei ryddhau.</p>	<p>Bydd angen i wasanaeth tai'r awdurdod lleol benderfynu a oes llety interim yn ofynnol ond yn y mwyafrif o achosion dylai fod wedi cytuno ar lety addas ar gyfer yr unigolyn.</p>	<p>Yr awdurdod lleol cartref yng Nghymru/ Y Tîm Troseddau leuenctid</p>
<p>Diwrnod rhyddhau</p>	<p>Sut</p>	<p>Cyfrifoldeb</p>
<p>Y Tîm Troseddau leuenctid i oruchwylio bod yr ailsefydlu cychwynnol yn digwydd ar y diwrnod rhyddhau a chydgyssylltu'r asiantaethau sy'n darparu cymorth i sicrhau bod materion yn cael eu datrys yn gyflym ac yn bragmatig.</p> <p>Mae'n ofynnol i blant/ pobl ifanc fynd i weld y Tîm Troseddau leuenctid ar y diwrnod rhyddhau (NS 9.53). Mae'n ofynnol i weithiwr achosion y Tîm Troseddau leuenctid gynnal ymweliad â'r cartref o fewn pum niwrnod ar ôl i'r plentyn/ person ifanc gael ei ryddhau (NS 9.55), ac o leiaf yn fisol wedyn.</p> <p>Lle gallai dedfryd fod yn fyr neu lle mae ffactorau eraill wedi golygu nad oes asesiad gofal a chymorth wedi cael ei gwblhau, neu nad oes cynllun gofal a chymorth wedi cael ei ddatblygu yn ystod y diwrnodau yn union cyn rhyddhau,</p>	<p>Y Tîm Troseddau leuenctid i gymryd y cyfle ar y diwrnod rhyddhau i roi ystyriaeth bellach i anghenion gofal a chymorth a gwneud atgyfeiriad fel y bo angen.</p>	<p>Y Tîm Troseddau leuenctid/ Yr awdurdod lleol cartref yng Nghymru</p>

<p>bydd y cyfarfod ar y diwrnod rhyddhau rhwng y Tîm Troseddau leuenctid a'r plentyn/ person ifanc yn gyfle i ystyried ymhellach a oes unrhyw anghenion gofal a chymorth, ac os felly i'r Tîm Troseddau leuenctid atgyfeirio'r plentyn/ person ifanc at yr awdurdod lleol ar gyfer asesiad.</p> <p>Gall y person ifanc hunanatgyfeirio hefyd a gall teulu/ gofalwyr y person ifanc gysylltu â'r awdurdod lleol cartref yng Nghymru ar gyfer asesiad gofal a chymorth unrhyw bryd.</p>		
<p>Llwybr digartrefedd ar gyfer plant a phobl ifanc [cydberthynas]</p> <p>CARREG FILLTIR – diwrnod rhyddhau</p> <p>Mae'n ofynnol i'r plentyn/ person ifanc fynd i weld y Tîm Troseddau leuenctid ar ddiwrnod ei ryddhau. Mae'n ofynnol i'r Tîm Troseddau leuenctid gynnal ymweliad â'r cartref o fewn pum niwrnod wedi iddo gael ei ryddhau (NS 9.55), ac o leiaf yn fisol wedi hynny.</p>	<p>Y Tîm Troseddau leuenctid a'r person ifanc yn cydweithio</p>	
<p>Adolygu ar ôl rhyddhau</p>	<p>Sut</p>	<p>Cyfrifoldeb</p>
<p>Mae hefyd yn ofynnol i'r Tîm Troseddau leuenctid gadeirio cyfarfod adolygu ar ôl rhyddhau, o fewn mis i ryddhau'r person ifanc. Dylai'r cyfarfod adolygu hwn fod gyda'r person ifanc, ei rieni/gofalwyr a chyda'r asiantaethau/unigolion hynny sy'n cyfranogi yn y cynllun ailsefydlu, gan gynnwys staff y sefydliad diogel (NS9.54 a 9.57)</p> <p>Os oes cynllun gofal a chymorth yn ei le dylai'r awdurdod lleol gyfranogi yn y cyfarfod ar ôl rhyddhau.</p> <p>Os nad oes cynllun gofal a chymorth yn ei le dylai'r Tîm Troseddau leuenctid ystyried anghenion gofal a chymorth yr unigolyn ar ôl ei ryddhau ac atgyfeirio at</p>	<p>Y Tîm Troseddau leuenctid i atgyfeirio at yr awdurdod lleol perthnasol ar gyfer asesiad gofal a chymorth os yw hyn yn ofynnol.</p>	<p>Y Tîm Troseddau leuenctid/ Yr awdurdod lleol cartref yng Nghymru</p>

<p>yr awdurdod lleol perthnasol i gynnal asesiad gofal a chymorth os ystyrir bod hyn yn briodol.</p> <p>Yn dilyn asesiad gofal a chymorth, os ystyriwyd fod angen yn gymwys, gellir datblygu cynllun gofal a chymorth ar y cyd â'r person ifanc, ei deulu/ gofalwyr a'r Tîm Troseddau leuenctid.</p> <p>Yn dilyn asesiad gofal a chymorth, os nad oedd angen yn gymwys byddai'r unigolyn yn cael ei gyfeirio at y Gwasanaeth Gwybodaeth, Cyngor a Chynhorthwy a gwasanaethau ataliol i ystyried a ellid darparu unrhyw gymorth pellach yn y ffordd yma.</p> <p>Beth bynnag fydd canlyniad yr asesiad, bydd y person ifanc, ynghyd â'i deulu a'i ofalwyr, yn cael ei hysbysu y gall gysylltu â'r Gwasanaeth Gwybodaeth, Cyngor a Chynhorthwy unrhyw bryd yn y dyfodol, ac mai dyma'r pwynt mynediad ar gyfer cymorth pellach.</p>		
<p>Llwybr digartrefedd ar gyfer plant a phobl ifanc [cydberthynas]</p> <p>CARREG FILLTIR – adolygu ar ôl rhyddhau</p> <p>Mae'n ofynnol i'r Tîm Troseddau leuenctid gadeirio cyfarfod adolygu ar ôl rhyddhau o fewn mis i ryddhau'r person ifanc. Os bydd gan y Tîm Troseddau leuenctid bryderon ynghylch addasrwydd y llety y mae'r awdurdod lleol wedi dod o hyd iddo, neu bryderon ynghylch bygythiad newydd o ddigartrefedd, dylai'r Tîm Troseddau leuenctid gysylltu â'r pwynt cyswllt perthnasol yn adran dai'r awdurdod lleol.</p>	<p>Y Tîm Troseddau leuenctid i gysylltu ag adran dai'r awdurdod lleol os oes pryderon ynghylch y llety.</p>	<p>Y Tîm Troseddau leuenctid/ Yr awdurdod lleol cartref yng Nghymru</p>

Pontio i wasanaethau oedolion		
<p>Bydd pobl ifanc a gaiff eu rhyddhau ar drwydded yn dal i fod dan oruchwyliaeth y Tîm Troseddau leuenctid y tu hwnt i'w 18^{fed} pen-blwydd tan ddiwedd eu gorchymyn (os ydynt yn ddarostyngedig i orchymyn cadw a hyfforddi). Fodd bynnag, bydd pobl ifanc y mae eu dedfryd mewn sefydliad diogel ymestyn y tu hwnt i'w 18^{fed} pen-blwydd yn cael eu trosglwyddo i garchar oedolion.</p> <p>Bydd y Tîm Troseddau leuenctid yn gwybod oedran y person ifanc a'r dyddiad pan fyddai disgwyl iddo bontio i oruchwyliaeth fel oedolyn a bydd yn gwneud trefniadau gyda'r gwasanaeth perthnasol i gynllunio'r broses drosglwyddo ac i rannu gwybodaeth berthnasol.</p> <p>Os yw'r trosglwyddiad o fewn yr ystâd sefydliadau diogel yn un i sefydliad ar gyfer oedolion a bod hynny'n golygu trosglwyddo i awdurdod lleol arall, dylai hyn gynnwys cyswllt â'r awdurdod lleol y mae'r sefydliad diogel wedi'i leoli yn ei ardal ac y bydd y cyfrifoldeb am ofal a chymorth ar gyfer yr unigolyn yn trosglwyddo iddo.</p>		<p>Y Tîm Troseddau leuenctid</p>